

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 116

- K A R A R -

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; “Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür.” hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 31 Mart 2019 Pazar günü yapılacaktır.

31 Mart 2019 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde, gerek adaylarını bildiren siyasi partilerden gerekse bağımsız olarak adaylıklarını koyanlardan seçilme koşullarının bulunduğunu kanıtlayan bir belge istenip istenmeyeceği, bu seçimlerde bağımsız adayların başvurularında uyulması zorunlu usullerle yatıracakları teminat miktarının, bir siyasi partinin herhangi bir seçim çevresinde yapılacak olan bütün seçimlere katılması gerekip gerekmediği konularının;

Ayrıca, siyasi partilerin aday listelerini vermelerinde uyulması zorunlu usullerin ve başvurularında bu listelere eklenmesi gereken belgelerin belirlenmesinin, istifa ve ölüm nedenleriyle meydana gelecek boşalmaların hem geçici hem de kesin aday listeleri yönünden tamamlanması (boşalan yeri doldurma) usulünün, siyasi partilerin aday listelerinde yer alan ve geçici listeler halinde ilan edilmiş olan adaylardan istifa eden ya da ölenlerin yerlerinin doldurulup doldurulmayacağı, bu yerler doldurulacak ise bunun zamanı ve uygulama esaslarının ve sair hususların belirlenmesi ile uygulamada birliğin sağlanmasına ilişkin konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2972 sayılı Kanunun;

10. maddesinde; “Anayasa ve kanunlarda yazılı şartlara uygun olarak, seçilme yeterliğine sahip olan her vatandaş, bir siyasi parti listesinden veya bağımsız olarak, il genel meclisi üyeliğine, belediye başkanlığına veya belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyabilir.

a) Yapılan aday tespitinde belediye başkanlığı için bir aday, belediye meclisi üyeliklerine o seçim çevresi için tespit edilen üye adedi kadar asıl ve yedek olarak ayrı ayrı; il genel meclisi üyeliklerine o seçim çevresi için tespit olunan asıl ve yedek üyelikler sayısı kadar ayrı ayrı, aday belirlenir.

...

c) Siyasi partiler, belediye meclis üye sayısı 9 ve 11 olan beldelerde bir, 15 olan beldelerde iki, 25 ve 31 olan beldelerde üç, 37 olan beldelerde dört, 45 olan beldelerde beş, 55 olan beldelerde altı adet kontenjan adayı gösterirler. Kontenjan adayı adayların sıralamasına dâhil edilmeyerek aday listelerinde kontenjan adayı olarak ayrıca yazılır. Siyasi partiler kontenjan adaylarını merkez yoklaması ile tespit ederler. Ancak, merkez karar ve yönetim organları bu yetkisini il veya ilçe yönetim kurullarına devredebilirler. Siyasi Partiler kontenjan adaylarını bu Kanunun 12 nci maddesindeki aday listesinde yer vermek suretiyle ilçe seçim kurullarına bildirirler. Kontenjan adayları bu Kanunun 18 inci maddesinin (f) bendinin ikinci fıkrasındaki aday listelerinde de yedek adaylardan sonra ayrıca yazılır.”,

11. maddesinde; “Herhangi bir sebeple, eksik aday göstermiş olan siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına, ilçe seçim kurulu tarafından bu eksiğin tamamlanması gereği tebliğ olunur.

İlgili parti teşkilatı, bu tebliğden itibaren beş gün içinde aday listesini tamamlayamazsa, o parti o seçim çevresinden, eksik liste ile ilgili seçime katılır.

Siyasi partilerin merkez karar ve yönetim kurulları, süreyi geçirmemek amacı ile eksik listeyi tamamlama yetkisini önceden ilçe idare kurullarına verebilir.”,

12. maddesinde; “Siyasi partilerin ilçe idare kurulları, seçime katılacakları çevrelere ait aday listelerini ilçe seçim kurullarına, alındı belgesi karşılığında, önseçim gününden en geç on gün sonraki gün saat 17.00'ye kadar verirler.

...

Büyükşehirler için siyasi partilerin il idare kurulları, belediye başkanı adaylarını alındı belgesi karşılığında önseçim gününden en geç on gün sonraki gün saat 17.00'ye kadar il seçim kuruluna verirler. Bağımsız adaylar da il seçim kuruluna başvururlar.”,

13. maddesinde; “İl genel meclisi üyeliği, belediye meclisi üyeliği ve belediye başkanlığına bağımsız olarak adaylığını koymak isteyenler, seçime katılacakları seçim çevresinin bulunduğu ilçe seçim kurulu başkanlığına, bu Kanunun adaylık için aradığı şart ve vasıfları haiz olduklarını belirten bir dilekçe ile başvururlar.

...

İlçe seçim kurulları, bağımsız adaylara ilişkin listeleri de, ait olduğu seçim çevresinde geçici listeler halinde alışılmış usullerle ilan ederler.

Bağımsız adaylık için başvuranlar, en yüksek derecedeki Devlet memurunun brüt aylığı kadar parayı ilgili mal sandığına yatırarak makbuzunu başvurma belgelerine eklerler.

Bu miktar hazineye irad kaydedilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere, 2972 sayılı Kanunun 12. maddesinde; siyasi partilerin ilçe idare kurulları tarafından, mahalli idareler seçimlerine ilişkin olarak, seçim çevrelerine ait aday listelerinin ayrı ayrı alındı belgesi karşılığında önseçim gününden en geç on gün sonraki gün saat 17.00'ye kadar ilçe seçim kurullarına verileceği öngörülmüştür.

Yüksek Seçim Kurulunun 13/12/2018 tarih ve 2018/1105 sayılı kararıyla kabul edilen, 31 Mart 2019 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde uygulanacak takvime göre de;

- Siyasi parti ilçe başkanlıklarının, belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyeliği ile il genel meclisi üyeliklerine ait aday listelerini ilçe seçim kurullarına,
- Büyükşehirlerde ise, siyasi parti il başkanlıklarının, büyükşehir belediye başkan aday listelerini il seçim kurullarına,

Alındı belgesi karşılığında elektronik ortamda, DVD, flash bellek, hard disk vb. ile fiziki ortamda kâğıt olarak, her seçim çevresi için ayrı ayrı düzenlenmiş aday listelerini, en geç 19 Şubat 2019 Salı günü saat 17.00'ye kadar vermek zorundadırlar.

- Bağımsız olarak adaylıklarını koyacak olan kişilerin, seçim türlerini belirten adaylık başvurularını, seçime katılacakları çevrelerin bulunduğu il veya ilçe seçim kurullarına, en geç 19 Şubat 2019 Salı günü saat 17.00'ye kadar yapmaları gerekir.

Buna göre siyasi partiler, seçime katılacakları çevrelere ilişkin aday listelerini ayrı ayrı bildirmek durumundadırlar. Siyasi partilerin aday listelerini nasıl düzenleyecekleri, aday isimlerini nasıl yazacakları, adaylarla ilgili hangi bilgilere yer verecekleri, şekilleri ve kaç nüsha teslim edecekleri, siyasi partiler ile bağımsız adayların başvurularında ne gibi belgeleri eklemeleri gerektiği hususları kanunlarda belirtilmediğinden söz konusu hususların Yüksek Seçim Kurulunca saptanması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen kanun hükümleri göz önüne alındığında; 31 Mart 2019 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde adaylık usulünün benimsendiği büyükşehir belediye başkanlığı, belediye başkanlığı, il genel ve belediye meclisi üyeliği seçimlerinde siyasi partilerin, adaylarının ad ve sıralarını bildiren listeyi aşağıda gösterilen belgelerle birlikte yetkili organlarına, ilgili il ve ilçe seçim kuruluna vermeleri yeterli görülmelidir.

Bağımsız olarak adaylıklarını koymak isteyenlerin, en yüksek derecedeki Devlet memurunun brüt aylığı olan (1.240,67.-TL)'yi ilgili mal sandığına yatırdığına ilişkin makbuzu seçilme yeterliliğini haiz olduklarını belirten dilekçeye eklemek suretiyle istenilen diğer belgelerle birlikte bizzat veya bu konuda verilmiş özel yetkili vekâletnameli vekillerinin ilgili il veya ilçe seçim kurullarına vermeleri gerekmektedir.

Seçime katılma hakkı kazanmış bir siyasi partinin bir seçim çevresinde yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinin tümüne katılma zorunluluğu yoktur. Bir seçim çevresinde yapılacak mahalli idareler seçimlerinden birine veya birden fazlasına katılmasını önleyici bir kanun hükmü bulunmamaktadır.

2972 sayılı Kanunun 16. maddesinde; adayların kesin olarak ilanından sonra, adaylıktan istifanın, seçim sonuna kadar göz önüne alınmayacağı, ancak bu gibiler seçilmiş bulunurlarsa, istifalarının hüküm ifade edeceği ve yerlerine kendilerinden sonra gelenlerin seçilmiş sayılacağı, ölüm halinde de aynı şekilde hareket edileceği vurgulanmıştır.

Buna göre; adayların kesin olarak ilanından sonra istifaların ve ölümlerin dikkate alınması mümkün değildir. Aday listelerinin kesinleşmesinden önce istifa ve ölüm üzerine meydana gelen eksikliklerin tamamlattırılması söz konusu olduğundan, bu işlem için gerekli olan süre göz önünde bulundurulmak suretiyle istifaların dikkate alınabileceği son günün saptanması gerekmektedir.

Seçim takvimine göre, bu süre 1 Mart 2019 Cuma günü saat 17.00 olarak öngörülmüştür. Bu nedenle, öngörülen tarihe kadar seçim kurullarına usulünce bildirilen istifalar nedeni ile listelerde meydana gelebilecek eksikliklerin tamamlattırılması mümkün olup, bu tarihten sonraki istifalar dikkate alınmayacaktır.

Ayrıca, istifanın usul ve yöntemleri de seçim kanunlarında belirtilmediğinden, bu konuda düzenleme yapılması zorunluluğu doğmaktadır. İstifalarda, kimliğin saptanması ve istifanın ilgili il ve ilçe seçim kurullarına ulaştırılması da seçim iş ve işlemlerinde önem arz etmektedir.

2972 sayılı Kanunun 9. maddesinde; 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak şartıyla, **onsekiz yaşını** dolduran her Türk vatandaşının büyükşehir belediye başkanlığına, belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilecekleri belirtilmiştir.

2972 sayılı Kanunun "Adaylara karşı itiraz" başlıklı 14. maddesinde; "Adaylıkların geçici olarak ilanından itibaren iki gün içinde ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilir. İtirazlar, ilçe seçim kurulunca en geç iki gün içinde karara bağlanır. İlgililer kararlara karşı iki gün içinde, il seçim kuruluna itiraz edebilirler. İl seçim kurulu bu itirazları en çok iki gün içinde kesin olarak karara bağlar.

Siyasi partilerin aday listelerinde, yapılan itirazlar üzerine eksiklik husule geldiği takdirde, İlçe Seçim Kurulunun tebliğinden itibaren beş gün içinde bu eksikliklerini tamamlayamazlarsa, o partiler o seçim çevresinde, eksik liste ile ilgili seçime katılırlar.",

"Adayların incelenmesi" başlıklı 15. maddesinde ise; "İlçe seçim kurulları, kendi seçim çevrelerinin adayları hakkında, yapacakları inceleme sonucunda bu Kanunda yazılı adaylık şartlarında noksanlık veya aykırılık bulunduğunu görürlerse, durumu geçici ilan tarihinden itibaren iki gün içinde ilgili adaya ve siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına bildirirler.

İlgili adaya veya mensubu olduğu siyasi parti, bu bildirim üzerine en geç iki gün içinde il seçim kuruluna itiraz edebilir. İl seçim kurulu bu itirazı en geç iki gün içinde kesin karara bağlar.

İtirazı reddedilen bağımsız aday seçime katılma hakkını kaybeder. Siyasi parti adayları hakkında 14 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır."

hükümlerine yer verilmiştir.

31 Mart 2019 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde uygulanacak seçim takviminde; siyasi parti ilçe başkanlıklarının, belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyeliği ile il genel meclisi üyeliklerine ilişkin ilçe seçim kurullarına, büyükşehirlerde ise siyasi parti il başkanlıklarının, büyükşehir belediye başkan adaylığı için il seçim kurullarına verecekleri aday listeleri ile bağımsız adayların başvurularına ilişkin inceleme ve itiraz sürecinin 22 Şubat 2019 tarihinde başlayacağı öngörülmüştür.

Bu duruma göre;

Anayasa ve kanunlarla, seçimin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve düstürlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma görevi verilen Kurulumuzca, mahalli idareler seçimlerine ilişkin olarak il ve ilçe seçim kurullarınca adayların incelenmesi sırasında ve itiraz sürecinde bu işlemlerin kolayca ve düzen içinde yapılabilmesi ve gereksiz yazışmaların önlenebilmesi için siyasi partiler aday listelerini verirken, adaylara ilişkin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı veya resmî nitelikte belge örneği, öğrenim durumunu gösterir diploma örneği, askerlikle ilişkisi olmadığına dair belge ile adli sicil ve arşiv kaydının aslının da gönderilmesinin siyasi partilerin genel merkezlerine bildirilmesinin uygun olacağı,

Bağımsız olarak adaylıklarını koyacak kişilerin de, aynı belgelerle başvuruda bulunmaları gerektiği,

Adli sicil kaydında sabıkası bulunan adayların;

Memnu hakların iadesi kurumu önceden, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 121 ilâ 124 ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 416 ilâ 420. maddelerinde düzenlenmiştir. Ancak 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda memnu hakların iadesi kurumuna yer verilmemiş, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesinde güvenlik tedbiri olarak düzenlenmekle beraber, bu yoksunluklarının cezanın infazının tamamlanmasıyla birlikte sona ereceği kabul edilmiş ise de, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının milletvekili seçilme yeterliliğini düzenleyen 76. maddesinin ikinci fıkrasında ve buna dayalı olarak da 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinde bazı mahkûmiyetlerin affa uğramış olsa bile milletvekili seçilmeye engel olacağı belirtilmektedir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesi ile ilgisi bulunmayan ve bu Kanuna göre bir hak yoksunluğu doğurmayan bu tür mahkûmiyetlerin, bazı özel kanunlardaki veya seçim mevzuatındaki ayrıksı hükümler nedeniyle bir kısım mesleklerin icrası ve seçilme dâhil çeşitli hakların kullanılmasını imkânsız hale getirdiği anlaşıncı, yasaklanmış hakların geri verilmesi kurumuna yeniden ihtiyaç duyulmuş ve söz konusu kurum 5352 sayılı Adli Sicil Kanununa 13/A maddesi eklenmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Bu madde metninden ve gerekçesinden de anlaşılabacağı üzere, mahkûmiyet hangi kanundan kaynaklanmış olursa olsun, hükümlü yönünden süresiz hak yoksunluğu doğuruyorsa, bu yoksunluğun giderilmesi için, süre ve diğer koşullar gerçekleştiğinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilmesinin mümkün olduğu dikkate alınarak, Anayasanın 76/2. maddesinde ve buna dayalı olarak, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinde belirtilen nitelikte bir ceza mahkûmiyeti nedeniyle milletvekili seçilme hakkını yitirmiş bulunan kişiler, bu haklarına ancak ve sadece, 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesi uyarınca, talepleri üzerine mahkemece verilecek "yasaklanmış hakların geri verilmesi" kararı ile kavuşabileceklerinin mümkün olması nedeniyle;

1- 2972 sayılı Kanunun 9. maddesiyle atıfta bulunulan, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen suçlardan ve (e) bendinde söz edildiği gibi taksirli suçlar hariç bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanların, kesinleşmiş cezalarının infazından sonra, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 121, 122, 123, 124. maddelerine veya 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddelerine göre mahkûmiyet kararlarına ilişkin olarak ayrı ayrı memnu hakların iadesi (yasaklanmış hakların geri verilmesi) kararlarının (kesinleşme şerhli),

2- Yukarıda belirtilen suçların niteliği ve cezaların süresi itibarıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51. maddesine göre mahkûm oldukları hapis cezaları ertelenenlerin, mahkûmiyet kararlarına ilişkin olarak 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesine göre ayrı ayrı yasaklanmış hakların geri verilmesi kararlarının (kesinleşme şerhli),

3- Yine, 2972 sayılı Kanunun 9. maddesiyle atıfta bulunulan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yazılı suçlardan ve (e) bendinde belirtilen taksirli suçlar hariç bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olup da 647 sayılı Kanunun 6. maddesi uyarınca cezaları ertelenmiş olanların, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 95/II. maddesine göre, hüküm tarihinden itibaren beş yıl içinde, başka bir suçtan hüküm giymemiş olduklarını kanıtlayabilmeleri için söz konusu tecilli mahkûmiyet kararlarının (kesinleşme şerhli),

4- 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilenler dışındaki diğer kasıtlı bir suçtan dolayı 1 yıldan az süre ile ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesinde öngörülen seçilme hakkı yoksunluğunu doğuracak biçimde kesinleşmiş hapis cezası bulunanların bu cezalarının infaz edildiğine veya infaz edilmiş sayıldıklarına ilişkin belgenin,

5- Seçilmesine engel sabıkası olanlar hakkında sonradan uyarılama yapılarak 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olanların buna ilişkin kararın (kesinleşme şerhli),

onaylı birer örneğinin bulunması gerekmektedir.

Ayrıca, il ve ilçe seçim kurulları adaylar hakkında kendiliklerinden veya itiraz üzerine yaptıkları inceleme sonucunda, gerekli gördükleri diğer her türlü kayıt ve belgeleri ilgili yerlerden isteyebilecekleri sonucuna varılmıştır.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1) Aday listelerinin verilmesinde uyulması zorunlu yöntem;

1- a) Siyasi parti ilçe başkanlıklarının, belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyeliği ile il genel meclisi üyeliklerine ilişkin aday listelerini ilçe seçim kurullarına,

b) Büyükşehirlerde siyasi parti il başkanlıklarının, büyükşehir belediye başkan aday listelerini il seçim kurullarına,

Alındı belgesi karşılığında elektronik ortamda, DVD, flash bellek, hard disk vb. ile fiziki ortamda üç nüsha halinde kâğıt olarak, o seçim çevresinde yapılan bütün seçimler için ayrı ayrı olmak üzere en geç 19 Şubat 2019 Salı günü saat 17.00'ye kadar adaylara ilişkin;

ba) Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını gösterir nüfus cüzdanı örneğini,

bb) Öğrenim durumunu gösterir diploma örneğini,

(noter veya siyasi parti yetkililerince onaylanmış)

bc) Adli sicil ve arşiv kaydı belgesini,

bd) Oy verme günü itibarıyla askerlikle ilişkisi olmadığına dair belgeyi

vermeleri gerektiğine, nüfus kayıt örneği, öğrenim/mezun belgesi, oy verme günü itibarıyla askerlikle ilişkisi olmadığına dair belge ve adli sicil ve arşiv kaydı belgesinin e-devlet kapısından (karekodlu) (www.turkiye.gov.tr) alınmış olanların da kabul edileceğine,

Ayrıca siyasi partilerin merkez karar ve yönetim kurulları tarafından karar alınması halinde, tüm adaylar için siyasi parti genel merkezlerinin yetki verdiği kişilerin de ilçe ve il seçim kurullarına aday listelerini verebileceklerine,

c) Bağımsız olarak adaylıkların koyanların ise, kanunda öngörülen seçilme yeterliliğini taşıdıklarını belirten belgeleri ve en yüksek derecedeki Devlet memurunun brüt aylığı olan **1.240,67 TL'yi** mal sandığına yatırdığına dair makbuz ile birlikte dilekçeye ekleyerek en geç **19 Şubat 2019 Salı** günü saat 17.00'ye kadar ilgili il ve ilçe seçim kuruluna başvurmaları gerektiğine,

2- Siyasi partilerce verilen seçim çevrelerine ait listelerin; ilçeye bağlı varsa beldeler alfabetik sırayla dizilerek, adayların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları, adları, soyadları, öğrenim durumları (ilk, orta, yüksek biçiminde) ve meslekleri (birden çok meslek varsa yalnız biri) gösterilerek sıra numarasıyla alt alta yazılmak suretiyle düzenlenmesi gerektiğine,

3- Siyasi parti aday listelerinin her sayfasının parti mührünü ve yetkili imzayı taşıması, ayrıca imza kaşesi kullanılmaması gerektiğine,

4- Belediye meclisi üyeliği seçimlerinde 2972 sayılı Kanunun 10/c maddesi uyarınca siyasi partilerin önce kontenjan sayısı çıkarılarak asıl üye adaylarının isimleri yazıldıktan sonra seçim çevresi sayısı kadar yedek üye adayların isimleri yazılıp çekilecek bir çizgiden sonra seçim çevresi kontenjan adaylarının isimlerini yazmaları gerektiğine, **(Örneğin: 15 belediye meclisi üyesi çıkacak bir seçim çevresinde, siyasi partiler; 13 asıl üye, 15 yedek üye ve 2 kontenjan ismi bildireceklerdir.)**

5- Adayın, 2972 sayılı Kanunun 9. maddesi ile atıfta bulunulan 2839 sayılı Kanunun 11. maddesine göre, seçilme yeterliliği ile ilgili sabıka kayıtlarının belirlenmesi durumunda;

a) 2972 sayılı Kanunun 9. maddesiyle atıfta bulunulan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen suçlardan ve (e) bendinde söz edildiği gibi taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanların,

- Kesinleşmiş cezalarının infazından sonra, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 121 ilâ 124. maddeleri veya 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesine göre mahkûmiyet kararlarına ilişkin olarak ayrı ayrı **memnu hakların iadesi (yasaklanmış hakların geri verilmesi)** kararları almaları ve kararların kesinleşme şerhli (açıklamalı),
- Yukarıda belirtilen suçların niteliği ve cezaların süresi itibarıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51. Maddesine göre mahkûm oldukları hapis cezaları ertelenenlerin, mahkûmiyet kararlarına ilişkin olarak 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 13/A maddesine göre ayrı ayrı yasaklanmış hakların geri verilmesi kararlarının (kesinleşme şerhli)

b) Yine, 2972 sayılı Kanunun 9. maddesiyle atıfta bulunulan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yazılı suçlardan ve (e) bendinde söz edildiği gibi taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olup da cezaları 647 sayılı Kanunun 6. maddesi uyarınca ertelenmiş olanların,

- 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 95/II. maddesine göre, hüküm tarihinden itibaren beş yıl içinde, başka bir suçtan hüküm giymemiş olduklarını kanıtlayabilmeleri için söz konusu tecilli mahkûmiyet kararlarının 1 Ocak 2019'dan sonraki tarihli kesinleşme şerhli (açıklamalı),

c) 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilenler dışındaki diğer kasıtlı bir suçtan dolayı 1 yıldan az süre ile ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesinde öngörülen seçilme hakkı yoksunluğunu doğuracak biçimde kesinleşmiş hapis cezası bulunanların bu cezaların infaz edildiğine veya infaz edilmiş sayıldıklarına ilişkin belgenin,

d) Seçilmesine engel mahkûmiyeti olanlar hakkında sonradan uyarılama yapılarak 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun değişik 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olanların buna ilişkin kararın,

onaylı bir örneğini eklemeleri gerektiğine,

6- İl ve ilçe seçim kurullarınca, gerekli gördükleri takdirde, adaylar hakkındaki diğer her türlü kayıt ve belgeleri ilgili yerlerden isteyebileceklerine ve bu taleplerinin derhal yerine getirilmesi gerektiğine,

7- Seçime katılma hakkı kazanmış olan bir siyasi partinin herhangi bir seçim çevresinde yapılacak olan büyükşehir belediye başkanlığı, belediye başkanlığı, il genel ve belediye meclisi üyeliği seçimlerinden dilediğine katılabileceğine, seçim çevresindeki tüm seçimlere katılma zorunluluğu olmadığına,

8- İl ve ilçe seçim kurullarınca kendiliğinden veya itiraz üzerine, adaylar hakkında seçilme yeterliliği yönünden yapılan inceleme sonucunda, eksik belgelerin tamamlanması için yapılan bildirim üzerine siyasi partiler belirlenen süre içinde eksik belgeleri tamamlamadıkları takdirde, o seçim türü için eksik listeye seçime katılabileceklerine,

Seçilme yeterliliği ile ilgili eksik belgeleri, yapılan bildirim üzerine belirlenen sürede tamamlamayan bağımsız adayın seçime katılamayacağına,

9- Bağımsız adayların adaylıktan vazgeçmeleri halinde emaneten yatırdıkları paraların iade edilemeyeceğine,

II) Adayların istifaları yönünden uyulması gerekli yöntem;

1- Adaylıktan istifaların, büyükşehir belediye başkanlığı için il seçim, diğer seçim türleri için ise ilçe seçim kurullarına kimlik tespiti yapıldıktan sonra doğrudan yapılabileceği gibi, ilgili seçim kurullarına iletilmek üzere il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına aynı usulle şahsen yapılabileceğine,

2- İstifanın il ve ilçe seçim kurullarına noter vasıtasıyla da gönderilebileceğine,

3- Mahalli idareler seçimlerine katılan siyasi partilerin il/ilçe seçim kurullarına verdikleri aday listelerinde gösterilen adaylardan istifa edeceklerin, bu yoldaki istemlerinin en geç **1 Mart 2019 Cuma günü saat 17.00'ye** kadar il/ilçe seçim kurullarına ulaştırılması gerektiğine, bu tarihe kadar oluşan eksiklerin giderilmesinin ilgili siyasi partilere bildirilmesine, anılan tarihten sonra il/ilçe seçim kurullarına ulaşacak istifalar nedeniyle siyasi partilere eksikliklerin tamamlattırılması yönünde herhangi bir bildirimde bulunulmayacağına, bu durumdaki siyasi partilerin eksik liste ile seçime katılacaklarına,

4- Aday listelerinde her ne sebeple olursa olsun meydana gelecek boşalmalarda ilgili siyasi partinin; göstereceği yeni adayı boşalan sıraya koyabileceğine, eksikliğin tamamlanmaması halinde o seçim türü için eksik liste ile seçime katılabileceklerine,

5- Seçim takvimine göre, aday listelerinin kesinleştiği **3 Mart 2019 tarihinden** sonra ölüm veya istifa nedeniyle aday listelerinde oluşacak eksikliklerin tamamlanamayacağına, ancak bu kişilerin seçilmeleri halinde yerlerine kendilerinden sonra gelenlerin seçilmiş sayılacaklarına,

6- Bu Genelge'de belirtilen kanuni sürelerin uygulanmasında "Seçim Takvimi"nde gösterilen sürelerin esas alınacağına,

III) Kararın bir örneğinin;

1- Resmî Gazetede yayımlanmasına,

2- Seçime katılan siyasi partilerin genel başkanlıklarına gönderilmesine,

3- Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuzun www.ysk.gov.tr internet adresinde yayımlanmasına,

4- Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğünce il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına Kurum içi elektronik posta ile iletilmesine,

15/01/2019 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadı GÜVEN

Başkanvekili
Erhan ÇİFTÇİ

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Nakiddin BUĞDAY

Üye
Muharrem AKKAYA

Üye
Cengiz TOPAKTAŞ

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Yunus AYKIN

Üye
Faruk KAYMAK

Üye
Refik EĞRİ